

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ЗУНУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ»

Василь МАРТИНЮК
« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Економічна теорія»

Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні семінарські	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Всього годин	Екзамен
Денна	II	3	-	60	-	60	120	Іспит

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, затвердженої Педагогічною радою ВСП «ФКЕПІТ ЗУНУ» 27 червня 2023 р.

Робоча програма складена викладачами Юрченком В.В., Івановою А.М.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін

Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Голова циклової комісії

Мирослава ОПРИСОК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість залікових модулів – 3	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни нормативна
Кількість змістових модулів – 3	Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки: <i>другий</i> Семестр: <i>третій</i>
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Практичні заняття: <i>60 год</i>
		Самостійна робота: <i>60 год.</i> Індивідуальна робота:
		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Економічна теорія” є формування ґрунтовних знань про економічну систему суспільства, закони її функціонування і розвитку для розуміння чинників зародження, утвердження і напрямів розвитку сучасних соціально-економічних систем, їх спроможності задовольняти потреби людей.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Економічна теорія” є: на методологічних засадах цивілізаційної теорії розвитку суспільного виробництва – продуктивних сил і економічних відносин – сформулювати певний тип економічного мислення, економічну психологію та світогляд

студентів, забезпечити засвоєння ними знань та методів цивілізаційного, синергетичного та діалектичного аналізу економічного життя суспільства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

основоположні економічні категорії, економічні закони та принципи функціонування економічних систем; економічні відносини, господарські механізми, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів; особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного життя людства. **вміти**:

- прогнозувати оптимальні витрати на виробництві та максимальні прибутки за короткотерміновий та довготерміновий періоди; визначити ціну та обсяг виробництва в умовах конкуренції;

- на основі аналізу потреб та сімейного бюджету господарств, використовуючи моделі поведінки споживача, здійснювати прогноз максимізації загальної корисності та платоспроможності домашнього господарства за фактичних бюджетних обмежень;

- на основі аналізу наявних економічних та природних ресурсів, використовуючи моделі альтернативних витрат, за допомогою співставлення та порівняння визначати альтернативні варіанти використання економічних ресурсів;

- за результатами аналізу законодавчих та нормативних актів України, використовуючи макроекономічні моделі, за допомогою співставлення та порівняння приймати професійні рішення, адекватні державній економічній політиці;

- на основі співвідношення механізмів державного та ринкового регулювання, державної та приватної власності, використовуючи класифікаційні ознаки, класифікувати та визначати типи економічних систем;

- на основі аналізу макроекономічних показників, використовуючи моделі загальної економічної рівноваги, здійснювати прогноз можливих наслідків порушення макроекономічної рівноваги та їх впливу на поведінку економічних суб'єктів;

- на основі аналізу показників світових ринків зовнішньоекономічної діяльності, використовуючи моделі абсолютних відносин та конкурентних переваг, визначати систему можливих конкурентних переваг і пріоритетів розвитку національної економіки України. **Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:** ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Результати навчання: РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Загальні засади теорії економічного розвитку суспільства

Тема 1. Предмет та метод економічної теорії.

Економіка – основа життя людини і суспільства. Предмет економічної теорії. Становлення і розвиток економічної теорії. Розвиток економічної думки в Україні. Економічні категорії і закони. Методи економічної теорії. Функції економічної теорії. Позитивні і нормативні сторони предмету економічної теорії.

Тема 2. Виробництво і його основні чинники. Суспільний продукт.

Матеріальне виробництво – основа життя людського суспільства. Чинник виробництва та їх взаємодія. Класифікація чинників виробництва. Суть потреб та особливості їх розвитку. Економічні потреби суспільства та їх структура. Визначення потреб. Види потреб. Закон неухильного зростання потреб.

Економічні інтереси – рушійна сила соціально – економічного розвитку. Економічні інтереси, їх види і класифікація. Економічні інтереси як важлива складова мотиваційного механізму економічної діяльності.

Економічні ресурси суспільства, види та особливості. Матеріально–речові та особисті фактори суспільного розвитку. Проблема обмеженості економічних ресурсів суспільства. Проблема економічного вибору і суспільні механізми їх вирішення. Крива трансформації або виробничих можливостей суспільства.

Тема 3. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.

Економічні інтереси – рушійна сила соціально – економічного розвитку. Економічні інтереси, їх види і класифікація. Економічні інтереси як важлива складова мотиваційного механізму економічної діяльності. Економічні ресурси суспільства, види та особливості. Матеріально–речові та особисті фактори суспільного розвитку. Проблема обмеженості економічних ресурсів суспільства.

Тема 4. Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності.

Сутність економічної та соціально-економічної системи. Структура і зміст економічної системи та закони її розвитку. Основні елементи економічної системи. Власність, її сутність та місце в економічній системі.

Змістовий модуль 2

Теоретичні основи ринкової економіки

Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства. Форми власності та їх генезис. Індивідуальна власність. Приватна власність. Групова власність. Колективна власність. Механізм роздержавлення. Приватизація об'єктів власності.

Державні, колективні та приватні підприємства. Види підприємств та їх об'єднань в Україні. Форми підприємств в залежності від розмірів. Великі, середні та малі підприємства. Валовий дохід і прибуток.

Менеджмент на підприємстві. Маркетинг в системі управління фірмою.

Тема 6. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини.

Генезис форм господарства. Форми економічних зв'язків і виробництва. Форми суспільного господарювання. Натуральне господарство: сутність і риси. Умови існування і причини поширення. Товарне виробництво. Загальні умови виникнення і розвитку товарного виробництва. Суперечності товарного виробництва. Просте товарне виробництво та його риси.

Розвинуте, підприємницьке товарне виробництво. Загальні риси розвинутого товарного виробництва. Етапи розвитку розвинутого товарного виробництва.

Товар та його властивості. Споживна вартість товару. Мінова вартість товару. Вартість, цінність товару як основа мінової вартості. Теорії вартості, цінності товару і визначення вартості товару. Закон вартості: сутність, механізм його дії та функції.

Функції грошей та їх еволюція. Функції товарних грошей. Особливості функції символічних грошей. Грошовий обіг і його закони.

Грошові системи та їх типи. Еволюція грошових систем. Система біметалізму. Система золотого монометалізму. Система нерозмінних кредитних грошей. Стійкість грошового обігу. Інфляція. Форми та причини інфляції. Дефляція.

Тема 7. Загальні основи ринку. Суб'єкти ринкової економіки.

Сутність ринку і об'єктивні умови його функціонування. Функції ринку. Критерії класифікації ринків структури ринку. Соціально-економічна характеристика елементів ринку. Моделі ринку. Сутність і види конкуренції. Методи конкурентної боротьби. Ціна. Взаємозалежність ціни попиту і пропозиції. Ринковий попит і пропозиція та їх залежність від ціни. Закон попиту і закон пропозиції.

Тема 8. Змішана економіка та її типи.

Структура і зміст економічної системи. Продуктивні сили суспільства. Виробничі відносини. Господарський механізм. Типи економічних систем та критерії їх класифікації.

Змішана економіка та її особливості. Традиційна економічна система. Командно – адміністративна економічна система. Ринкова економічна система. Типи ринкових економік. Цивілізаційний підхід до класифікації економічних систем: доіндустріальна (аграрна), індустріальна, постіндустріальна.

Змістовий модуль 3 Функціонування національної економіки та економічне зростання

Тема 9. Суспільний продукт і його форми. Національний продукт.

Відтворення суспільного виробництва. Відтворення суспільного виробництва. Суспільний продукт. Натурально – речовий склад суспільного продукту. Проблема повторного рахунку. Додана вартість.

Валовий внутрішній продукт (ВВП), його складові частини та способи обчислення за витратами та доходами. Номінальний і реальний ВВП.

Валовий національний продукт (ВВП), його складові частини та способи його обчислення. Національний доход, суть і використання.

Національне багатство. Структура національного багатства. Чинники примноження національного багатства.

Тема 10. Економічне зростання і його чинники.

Поняття циклічності економічного розвитку. Економічні цикли та його фази. Концепція циклічних коливань ринкової кон'юнктури М. Кондратьєва.

Економічна активність населення. Зайнятість і безробіття. Суть, причини виникнення та форми безробіття. Закон Оукена. Методи дослідження і способи регулювання зайнятості. Державне регулювання зайнятості. Створення ефективної системи зайнятості. Сутність товару. Робоча сила та її вартість. Ринок праці. Попит на працю. Пропозиція праці.

Особливості ринку праці. Особливості регулювання ринку праці. Система тарифних угод як форма регулювання трудових відносин. Соціальне партнерство.

Заробітна плата, її форми, системи та функції. Заробітна плата, доходи населення та їх використання. Номінальна і реальна заробітна плата.

Тема 11. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини.

Розподіл національного доходу. Національне багатство. Структура національного багатства. Основні чинники примноження національного багатства. Споживання, заощадження і добробут людини.

Тема 12. Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу.

Об'єктивні передумови виникнення світового господарства: розвиток світового ринку, міжнародний поділ праці, інтернаціоналізація господарського життя. Поняття світового господарства. Формування і етапи розвитку світового господарства. Міжнародний поділ праці, принципи і форми. Міжнародна спеціалізація і кооперація виробництва.

Міжнародна торгівля та утворення світових ринків товарів. Структура міжнародної торгівлі.

4. Структура навчальної дисципліни

№	Назви змістових модулів і тем	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Змістовий модуль 1					
Загальні засади теорії економічного розвитку суспільства					
1.	Предмет та метод економічної теорії	-	6	5	
2.	Виробництво і його основні чинники. Суспільний продукт	-	6	5	
3.	Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні	-	6	5	
4.	Економіка суспільства як сукупність видів економічної діяльності	-	6	5	

Змістовий модуль 2 Теоретичні основи ринкової економіки					
5.	Відносини власності в економічному житті суспільства	-	6	5	
6.	Товарне виробництво і товарно-грошові відносини	-	4	5	
7.	Загальні основи ринку. Суб'єкти ринкової економіки	-	4	5	
8.	Змішана економіка та її типи	-	4	5	
Змістовий модуль 3 Функціонування національної економіки та економічне зростання					
9.	Суспільний продукт і його форми. Національний продукт	-	4	5	
10.	Економічне зростання і його чинники	-	6	5	
11.	Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	-	4	5	
12.	Міжнародна економіка та її роль у зростанні добробуту людської спільноти світу	-	4	5	
	Р а з о м	-	60	60	

5. Індивідуальне завдання

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально- спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Індивідуальне завдання – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

Представлення результатів виконання індивідуального завдання відбувається шляхом презентації результатів опрацювання вибраної проблематики.

Теми для виконання індивідуального завдання

1. Тракткування економічної теорії різними школами.
2. Суспільна практика як критерії істинності економічних знань.
3. Місце людини в економіці.
4. Види та етапи розвитку товарного виробництва.
5. Товар як ринкова форма продукту.
6. Гроші як особливий товар та функції грошей.
7. Критерії розмежування ринків.
8. Основні інститути ринкової інфраструктури.
9. Економічні закони конкуренції.
10. Методи цінової і нецінової конкуренції.
11. Ціна ринкової рівноваги.
12. Миттєва, короткочасна і тривала ринкова рівновага.
13. Ознаки, принципи та функції підприємництва.
14. Сутність і параметри виробничої функції підприємництва.
15. Альтернативність поглядів на економічну роль держави.
16. Суперечності процесів регулювання та перегулювання ринку робочої сили.
17. Місце сільського господарства в агропромисловому комплексі.
18. Сучасна система нерозмінних кредитних грошей.
19. Структура грошової маси.
20. Влив загального рівня податків на економічний розвиток.
21. Роль фінансів в прискоренні наукового – технічного прогресу.
22. Економічні засади формування світового ринку.
23. Інтернаціоналізація виробництва.
24. Напрями трансформації міжнародних економічних відносин.
25. Особливості вивозу капіталу в сучасних умовах.
26. Можливості України інтегруватися у світове господарство.
27. Міжнародне науково – технічне співробітництво.
28. Проблеми залучення іноземного капіталу в Україну.

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це діяльність, яку студенти виконують самостійно під методичним керівництвом і контролем викладача без його прямої участі. Самостійна робота спрямована на більш глибоке вивчення студентами важливих питань навчальної програми курсу. Під час

вивчення навчальної дисципліни застосовуються такі види самостійної роботи:

- підготовка додаткових питань до кожної теми навчальної дисципліни;
- підготовка обов'язкових питань до практичних занять;
- робота з додатковою літературою.

Обов'язкові вимоги до самостійної роботи:

– оптимальний обсяг розкриття додаткового питання – 2-3 сторінки. За ініціативою студента додаткові питання можуть бути представлені на практичному занятті чи круглому столі у формі презентації; – формулювання висновків, які мають сприяти розширенню знань та навиків студентів з дисципліни.

Перелік тем і питань для самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми
1.	<ol style="list-style-type: none">1. Економікс і економічна теорія: точки перетину та відмінності.2. Основні напрямки сучасної економічної думки.3. Місце і роль економічної теорії в системі економічних наук.4. Економічна теорія і формування сучасного економічного мислення.5. Економічні закони, їх класифікація та механізм дії.6. Метод політичної економії та його складові елементи.
2.	<ol style="list-style-type: none">1. Проблеми ефективності виробництва в умовах ринкової економіки.2. Духовне виробництво, його роль в економічному розвитку.3. Роль НТП у соціально-економічному прогресі.4. НТР: суть, основні етапи, особливості сучасного етапу.
3.	<ol style="list-style-type: none">1. Роль потреб та інтересів як джерела активності економічних суб'єктів.2. Суперечності економічних інтересів у суспільстві.3. Характер походження потреб і фактори, що впливають на їх зміст.4. Мотиви і стимули виробничої діяльності людини.
4.	<ol style="list-style-type: none">1. Сучасні та традиційні економічні системи.2. Економічна система та закони її розвитку.
5.	<ol style="list-style-type: none">1. Власність, її сутність та місце в економічній системі.2. Форми суспільної власності.
6.	<ol style="list-style-type: none">1. Види та етапи розвитку товарного виробництва.2. Товар як ринкова форма продукту.3. Гроші як особливий товар та функції грошей.4. Основні фактори натурального виробництва.5. Соціально-економічні наслідки інфляції.

7.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори, що визначають попит і пропозицію. 2. Внутрішньогалузева і міжгалузева, цінова і нецінова конкуренція. 3. Сутність, витоки і види монополізму. 4. Ринкове господарство як невід’ємна складова товарного виробництва. 5. Риси, структура та функції ринку. 6. Інфраструктура ринку. 7. Еластичність попиту та пропозиції.
8.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перехідні економічні системи: зміст і основні риси. 2. Криза і розпад командно-адміністративної системи та необхідність переходу економіки постсоціалістичних країн до ринкових відносин. 3. Концепції переходу постсоціалістичних країн до ринкової економіки.
9.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні методи обчислення ВВП і ВНП. 2. Структура національного багатства. 3. Сутність суспільного відтворення і його основні моменти. 4. Національний дохід та його розподіл. 5. Показники соціальної ефективності виробництва.
10.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічне зростання: сутність, типи і фактори. 2. Теорія «довгих хвиль» в економіці. 3. Еволюція теоретичних уявлень про роль держави в економіці. 4. Типи і фактори економічного зростання.
11.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розподіл національного доходу і об’єктивні основи формування доходів населення. 2. Перерозподіл національного доходу. 3. Споживання і заощадження.
12.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний поділ праці. 2. Форми міжнародних економічних відносин.
	<i>Всього годин:</i>

7. Методи навчання

Навчальний процес передбачає проведення лекцій і практичних занять в тому числі в комп’ютерній лабораторії, самостійну роботу студентів, виконання індивідуальних і розрахунково-графічних задач під керівництвом викладача та самостійно. Мова викладання – українська.

У процесі викладання дисципліни «Економічна теорія» використовуються такі методи навчання як:

- Словесні (пояснення, лекція, інструктаж).
- Наочні (ілюстрація, плакат, схема, мультимедійні файли).
- Практичні (самостійна робота на занятті та позааудиторна діяльність, виконання розрахункових завдань).
- Методи стимулювання обов’язку та відповідальності у студентів: переконання у значущості навчання, вимоги, вправи з виконання вимог, програмоване опитування;

- Методи стимулювання інтересу до навчання: пізнавальні ігри, навчальні дискусії; створення ситуацій емоційно-моральних переживань; створення ситуацій пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості;

- За ступенем самостійної роботи студентів: методи взаємодії викладача та студента (бесіда, дискусія); методи самостійної роботи студентів (самостійна робота з книгою, письмова робота, самостійна робота під керівництвом викладача);

- За особливостями навчально-пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частковопошуковий (евристичний), дослідницький;

- За джерелом інформації і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь, бесіда, лекція, пояснення); наочні (ілюстрація, демонстрація).

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі із використанням засобів комп'ютерної техніки; практичні заняття; індивідуальні заняття і виконання самостійної роботи, виконання розрахунково-графічних завдань під керівництвом викладача і самостійно; робота в Інтернет, робота на платформах Zoom, Moodle.

Організація навчання здійснюється за кредитно-модульною системою з елементами тестування та рейтинговим оцінюванням знань студентів у відповідності з Концепцією впровадження в Україні Болонського процесу.

8. Методи контролю

Вивчення дисципліни передбачає наявність трьох рубіжних атестацій (контролю) в межах загального обсягу годин і проведення підсумкового контролю у вигляді екзамену.

У процесі вивчення дисципліни «Економічна теорія» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне опитування на практичних заняттях;
- підсумкове тестування з кожного змістовного модуля;
- директорська контрольна робота;
- екзамен підсумковий.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни «Економічна теорія» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту, %:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (директорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за творче завдання, самостійну роботу та поточне опитування)	Разом
25%	50%	25%	100%

Шкала оцінок:

За шкалою ВСП «ФКЕПТ ЗУНУ»	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій (друкований та електронний варіанти).
2. Плани проведення практичних - друкований та електронний варіанти.
3. Завдання для практичних занять.
3. Тематичний план проведення занять з дисципліни.
4. Завдання модульних контрольних робіт.
5. Завдання для самостійної роботи та методичні вказівки до їх виконання.
6. тести для перевірки знань студентів.
7. Критерії оцінювання знань студентів.
8. Презентаційні матеріали.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Економіка: теорія і практика. Підручник/ Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2020. 232 с.
2. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка): навч. посіб. / Мацелюх Н. П. та ін. Ірпінь, 2018. 298 с.
3. Економічна теорія: підручник/ М. Соколов, М. Горлач, В. Гущенко, М. Кримов, М. Жилєнкова. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 532 с.
4. Основи економічної науки / Н. Мацелюх, О. Розум, І. Максименко, М. Телішук. К.: Центр учбової літератури, 2019. 324 с.
5. Основи економічної теорії : навч. посібник / за ред. С. І. Архієреєв; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Іванченко І. С., 2018. 120 с.

6. Уразов А., Саух І., Вікарчук О. Основи економічної теорії: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 312 с. URL: https://chytayka.com.ua/osnovi-ekonomichnoi-teorii/id88664.html?gclid=CjwKCAiAgqDxBRBTEiwA59eEN7jDoR4VMVRBE6a-a2jkbddhYVHLRttPi7mu2UFWyVsiT9kp7ImqvhoC1nMQAvD_BwE

7. Ха-Юн Чанг Економіка. Інструкція з використання. К.: НашФормат, 2016. 400 с. URL: https://goodbooks.com.ua/ekonomika-instruktsiya-z-vikoristannya-36585?gclid=CjwKCAiAgqDxBRBTEiwA59eEN-Y7VZmj9Tp2mW_b68c.

8. Globalmacro- and icroecono ics:methodical instructions /compiler V.V.Koziuk,A. A. Virkovska. Ternopil : WUNU, 2021. 20 p.

9. Romer, D. (2019). Advanced Macroeconomics (5th ed.). New York: McGraw-Hill Education.